

LITTERATUR

Maria Jönsson höll i helgen föredrag hemma i Höganäs - och pratade bland annat om alldeles nyutkomna boken "Valdemar i stora staden".

Maria Jönsson berättade på hemmaplan om Valdemars nya äventyr

Den efterlängtnade vårsolen hindrar inte publiken att slå sig ner framför Maria Jönsson inne på Höganäs bibliotek. För nu kommer det nytt från skaparen bakom älskade figurer som spyflugan Astrid och hunden Morris. Den här gången är det vargen Valdemars tur.

"Valdemar kom till när jag skulle göra en bok om att sluta med napp, jag tyckte det kunde vara kul att ha nappen i en stor käft med massa tänder, därför blev han en varg", berättar Maria Jönsson som dras till finurlig humor. Men i nya "Valdemar i stora staden" är det andra utmaningar som väntar, som stadens många intryck och frestelser.

Kanske är det på grund av platsen och att det sitter både släkt och vänner i publiken, men berättelsen från scenen börjar redan i barndomen. Den tid i livet som för många konstutövare verkar vara själva starten för konstnärskapet. Inte nödvändigtvis så att konstuttryck utövas, utan att det är i barndomen fröna kommer ner i myllan, och som konstnärer sedan skördar frukten av under sitt liv.

Maria Jönsson talar om de som inspirerat henne men också om möjliggörare, som tidningsbudgetar för illustrationer som bidragit till hennes utveckling som illustratör. "Och förlaget har en stor del i mina böcker, att de lyssnar och tror på mig betyder mycket. Jag har turen att ha en väldigt kreativ förläggare", säger Maria Jönsson. Hon stryker under att konsten inte skapas i ett vakuum, utan i allra högsta grad är beroende av sin omvärld.

Sverige har haft en stolt tradition av att faktiskt ta barnkultur på allvar. Men under en lågkonjunktur och antidemokratiska vindar är det här något som vi åter måste slå vakt om. Barn har rätt till och behov av fri och kvalitativ kultur. Det kräver både ekonomiska anslag och tydliga röster.

Maria Jönsson tar sitt bidrag till barnkulturen på allvar genom att både vara petig och ambitiös, och lekfull och nyfiken. På en karta över sin kreativa process lyfter hon fram vikten av plats för vila.

"Det är viktigt för mig. När jag låter hjärnan ta en paus - då kommer idéerna", säger hon.

Och jag tänker på att våra barn i dagens samhälle sällan får stunder av tomhet, där tankar kan studsas runt i nya banor.

Den naturliga kreativitet som människan har kan förstås ta sig många olika uttryck, och behöver inte nödvändigtvis komma konsten till tjänst. Men vi begår ett misstag om vi inte värnar vägarna till konsten. Maria Jönssons egen väg var onödigt lång. En dominant pappas näve i köksbordet fick den vilsna nybakade studenten att bli tandtekniker, och sedan genom konstnärligt inriktade kvällskurser slutligen landa i sin konstnärsidentitet först i trettiotioårsåldern.

Barnlitteratur bygger inte bara ett rikt ordförråd, utan även det abstrakta tänkandet, empati och inlevelseförmåga. Vuxna är förstås de som måste ta ansvaret och ge möjlighet till det mötet. Och Maria Jönsson motiverar generöst till det:

"För den ålder jag skapar för är det ju vuxna som läser högt. Så jag tycker det är viktigt att de också får något att skratta åt."

Och det får de även i denna femte bok om Valdemar.

KARIN SALMSON

författare och skribent på kultursidan